

## Polonya'dan İzlenimler

### POLONYA: LODZ ÜNİVERSİTESİ ZİYARETİ

Uluslararası katılımlı toplantılar, biz genç araştırmacılar için çeşitli ülkelerden bilim adamları ile tanışmak için fırsat sağlar. Bu bağlamda, 2004 yılının Aralık ayında Toraks Derneği Astım Çalışma Grubu'nun İstanbul'da düzenlemiş olduğu "Astımda Son Gelişmeler" konulu sempozyumda Prof. Dr. Marek Kowalski ile tanışma fırsatı buldum. Kendisi bilindiği gibi Avrupa Allerji ve Klinik İmmünoloji Akademisi [European Academy of Allerji and Clinical Immunology (EAACI)] Yönetim Kurulu Üyesi olmasının yanı sıra Polonya Lodz Üniversitesi, Klinik İmmünoloji ve Allerji Bölüm Başkanı'dır. Analjezik intoleransı ile ilgili son derece kapsamlı araştırmaları bulunmaktadır. Kendisi ile konuşmamızda Polonya'ya kendi bölümüne bir ziyaret gerçekleştirmem durumunda bir burs sağlayabileceğini belirtti. Yazışmalar sonucunda Avrupa Topluluğu 5. Çerçeve Programı kapsamında "Centres of Excellence"da "ilaç allerjilerinin genetiği" konulu bir araştırmaya dahil olmak ve yanı sıra "aspirin duyarlılığının tanı ve tedavisi ile ilgili" pratik konular ile ilaç allerjilerinin tanısında kullanılan laboratuvar yöntemlerini öğrenmek amaçlı olarak bir burs aldım (haftada 400 Euro). Zannedersenem kendisi ile iletişim sağlandığında bu bursların başka ne şekilde kullanılabileceği hakkında daha detaylı bilgi alınabilir.

Sonuçta 30 Mayıs-5 Temmuz 2005 tarihleri arasında, bu program kapsamında "Centres of Excellence" ve Lodz Üniversitesi Tıp Fakültesi Klinik İmmünoloji ve Allerji Bölümü'nde çalışmalarında bulundum. Orada bulduğum dönemde başlıca gidiş amacım olan ve henüz ül-

kemizde hiçbir merkezde uygulanmayan ve aspirin intolerans astım tanısında son derece güvenilir ve emniyetli bir yöntem olan "inhalasyon yolu ile lysin-aspirin provokasyonu"nu öğrendim. Bunun dışında yine aspirin intoleransı konusunda deneyimli bir merkez olan bölümde diğer öğretim elemanları ile bu konuyu tartışma şansım oldu. Bunun dışında çalıştığım başlıca konular, ev tozunda allerjen tayini ile ELISA idi. Ayrıca, flow sitometri ve nazal polip hücre kültürlerini izleme şansım oldu. Çeşitli laboratuvar uygulamalarının yanı sıra klinik rutin uygulamaları da izledim. Laboratuvarları son derece gelişmiş. Bu arada iki PhD tez savunmasına (lehçe) ve Prof. Dr. Kowalski'nin başkanlığını üstlendiği Ulusal Allerji Kongresi'ne katılma şansım oldu.

Bilimsel desteğin yanı sıra Polonya'da çok içten bir yakınlık gördüğümü de belirtmek istiyorum. Prof. Dr. Kowalski ve çalışma arkadaşları ile çok hoş bir yakınlığımız oldu ve halen yazışmalarımız devam etmekte. Türkiye'den gidecek arkadaşlar için iyi laboratuvar imkanları olduğunu söyleyebilirim.

Polonya ile ilgili bir miktar bilgi vermek istiyorum. Dilleri lehçe. Bol "ş", "j" ve "ç" içeriyor. Kulağa hoş geliyor. Dilleri Rusçaya, kendileri Ruslara benziyor, ama bu dile getirildiğinde bundan hiç hoşlanmıyorlar. Genelde sarışın veya kumrallar. Çok şişmanları da var, çok zayıfları da. Komünist sistem yıkılmakla birlikte kentte ve insanlarda halen bunun etkisi mevcut. Kentte İkinci Dünya Savaşı'nın ardından bombardıman altında harabeye dönmüş ve el değmemiş binalar var. Kente genel olarak kahverengi ve gri bir renk hakim, ancak kent dışına çıktığınız an her yer uçsuz bucaksız çayır

görünümü alıyor. İnsanları çok sıcak. İngilizceyi pek bilmiyorlar, ama yardımcı olmaya istekliler. Bol miktarda büyük boy çeşitli köpekler var, biraz ürkütücüler. Lodz'a gideceklere Hotel Centrum'da kalmalarını tavsiye ederim, zira kalacak iyi bir yer ciddi bir sorun. Ülkenin en önemli özelliklerinden biri son derece ucuz olması. Kendi para birimleri "Zlotty". Avrupa Birliği'ne yeni girmişler, ama şimdilik hayatlarında pek bir değişiklik olmamış. Diğer bölgelerini görmemekle birlikte öğrendiğim kadarı

ile Krakow, Gdansk, Poznan ve Varşova gibi güzel turistik yerleri var. Bu nedenle ucuz ve güzel olması turizm için cazibesini artırmış, son yıllarda turist sayısında artış varmış.

**G.E. ÇELİK\***

\* Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı, Allerjik Hastalıklar Bilim Dalı, ANKARA